

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

2 februarie 2021 *

„Trimitere preliminară – Apropierea legislațiilor – Directiva 2003/6/CE – Articolul 14 alineatul (3) – Regulamentul (UE) nr. 596/2014 – Articolul 30 alineatul (1) litera (b) – Abuzul de piață – Sancțiuni administrative care prezintă un caracter penal – Necooperare cu autoritățile competente – Articolele 47 și 48 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Dreptul de a păstra tăcerea și de a nu contribui la propria incriminare”

În cauza C-481/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Corte costituzionale (Curtea Constituțională, Italia), prin decizia din 6 martie 2019, primită de Curte la 21 iunie 2019, în procedura

DB

împotriva

Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob),

cu participarea:

Presidente del Consiglio dei ministri,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, doamna R. Silva de Lapuerta, vicepreședintă, domnii J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin și N. Wahl, președinți de cameră, domnii T. von Danwitz, M. Safjan (raportor) și F. Biltgen, doamna K. Jürimäe și domnii I. Jarukaitis și N. Jääskinen, judecători,

avocat general: domnul P. Pikamäe,

grefier: domnul R. Schiano, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 13 iulie 2020,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru DB, de R. Ristuccia și A. Saitta, avocați;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de P. Gentili și P. G. Marrone, avocați dello Stato;

* Limba de procedură: italiana.

- pentru guvernul spaniol, inițial de A. Rubio González și ulterior de L. Aguilera Ruiz, în calitate de agenți;
- pentru Parlamentul European, de L. Visaggio, C. Biz și L. Stefani, în calitate de agenți;
- pentru Consiliul Uniunii Europene, de M. Chavrier, E. Rebasti, I. Gurov și E. Sitbon, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de V. Di Bucci, P. Rossi, T. Scharf și P. J. O. Van Nuffel, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 27 octombrie 2020,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 47 și 48 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), precum și interpretarea și validitatea articolului 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind utilizările abuzive ale informațiilor confidențiale și manipulările pieței (abuzul de piață) (JO 2003, L 96, p. 16, Ediție specială, 06/vol. 5, p. 210) și ale articolului 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6 și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei (JO 2014, L 173, p. 1).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între DB, pe de o parte, și Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob) (Comisia Națională pentru Societăți și Bursă, Italia), pe de altă parte, în legătură cu legalitatea sancțiunilor aplicate DB pentru contravențiile de utilizare abuzivă a informațiilor confidențiale și de necooperare în cadrul unei investigații desfășurate de Consob.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 2003/6

- 3 Considerentele (37), (38) și (44) ale Directivei 2003/6 au următorul cuprins:
  - „(37) Un minim ansamblu comun de competențe și de mijloace de acțiune ferme cu care să fie investite autoritățile competente din fiecare stat membru va garanta eficiența supravegherii. Întreprinderile de pe piață și toți operatorii economici ar trebui să contribuie, de asemenea, fiecare la nivelul său, la integritatea pieței. [...]
  - (38) Pentru a garanta eficiența cadrului comunitar referitor la abuzurile de piață, orice încălcare a interdicțiilor sau a obligațiilor prevăzute în conformitate cu prezenta directivă trebuie imediat identificată și sancționată. În acest sens, sancțiunile trebuie să fie suficient de descurajatoare și direct proporționale cu gravitatea încălcării și cu beneficiile realizate și trebuie aplicate în mod consecvent.

[...]

(44) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în mod deosebit de [cartă], în special la articolul 11, precum și la articolul 10 din Convenția europeană [pentru apărarea] drepturilor omului [și a libertăților fundamentale]. [...]"

4 Articolul 12 din această directivă prevede:

„(1) Autoritatea competentă este investită cu toate competențele de supraveghere și de investigație necesare exercitării funcțiilor sale. [...]

(2) Fără a aduce atingere articolului 6 alineatul (7), competențele menționate la alineatul (1) din prezentul articol sunt exercitate în conformitate cu legislația internă și includ cel puțin următoarele drepturi:

(a) dreptul de acces la orice document sub orice formă și dreptul de a primi o copie;

(b) dreptul de a cere informații oricăror persoane, inclusiv celor care intervin succesiv în transmiterea ordinilor sau în efectuarea tranzacțiilor respective, precum și mandatarilor acestora și, dacă este necesar, dreptul de a cita o persoană și de a o audia;

[...]

(3) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor de drept intern cu privire la secretul profesional.”

5 Potrivit articolului 14 din directiva menționată:

„(1) Fără a aduce atingere dreptului lor de a impune sancțiuni penale, statele membre se asigură că, în conformitate cu legislația internă, se pot lua măsuri administrative corespunzătoare sau că pot fi aplicate sancțiuni administrative persoanelor responsabile de încălcarea dispozițiilor adoptate pentru aplicarea prezentei directive. Statele membre garantează că măsurile în cauză sunt efective, proporționale și cu efect de descurajare.

(2) Comisia stabilește, pentru informare, în conformitate cu procedura menționată la articolul 17 alineatul (2), o listă cu măsurile și sancțiunile administrative menționate la alineatul (1).

(3) Statele membre stabilesc sancțiunile aplicabile în caz de necooperare în cadrul unei investigații care intră sub incidența articolului 12.

[...]”

Regulamentul nr. 596/2014

6 Considerentele (62), (63), (66) și (77) ale Regulamentului nr. 596/2014, care a abrogat și a înlocuit Directiva 2003/6 începând cu 3 iulie 2016, au următorul cuprins:

„(62) Un pachet de instrumente, competențe și resurse concrete cu care să fie investite autoritățile competente din fiecare stat membru garantează eficacitatea măsurilor de supraveghere. În consecință, prezentul regulament prevede în special un set minim de competențe de supraveghere și investigare cu care autoritățile competente ale statelor membre ar trebui investite în temeiul dreptului intern. [...]

(63) Întreprinderile de pe piață și toții operatorii economici ar trebui, de asemenea, să contribuie la integritatea pieței. [...]

[...]

(66) Prezentul regulament specifică un set minim de atribuții pe care autoritățile competente ar trebui să le aibă, însă aceste atribuții trebuie exercitate în cadrul unui sistem complet în dreptul intern, care garantează respectarea drepturilor fundamentale, inclusiv dreptul la viață privată. [...]

[...]

(77) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de [cartă]. În consecință, prezentul regulament ar trebui interpretat și aplicat cu respectarea acestor drepturi și principii. [...]"

7 Potrivit articolului 14 din acest regulament, intitulat „Interzicerea utilizării abuzive și a divulgării neautorizate a informațiilor privilegiate”:

„O persoană nu trebuie:

- (a) să participe sau să încerce să participe la practici de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate;
- (b) să recomande ca o altă persoană să participe la practici de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate sau să convingă o altă persoană să participe la utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate sau
- (c) să divulge în mod neautorizat informații privilegiate.”

8 Articolul 23 din regulamentul menționat, intitulat „Atribuțiile autorităților competente”, prevede la alineatele (2) și (3):

„(2) Pentru a-și îndeplini atribuțiile în conformitate cu prezentul regulament, autoritățile competente dispun, conform dreptului intern, cel puțin de următoarele competențe de supraveghere și de investigație:

- (a) au acces la orice documente și date sub orice formă și dreptul de a primi sau de a face o copie a acestora;
- (b) solicită sau dispun transmiterea de informații din partea oricăror persoane, inclusiv a celor care intervin succesiv în emiterea ordinelor sau în efectuarea tranzacțiilor respective, precum și mandatarilor acestora și, dacă este necesar, citează și audiază orice astfel de persoană în vederea obținerii de informații;

[...]

(3) Statele membre se asigură că sunt în vigoare măsurile corespunzătoare astfel încât autoritățile competente să fie învestite cu toate competențele necesare de supraveghere și de investigație pentru a-și îndeplini atribuțiile.

[...]”

- 9 Articolul 30 din acest regulament, intitulat „Sanctiuni administrative și alte măsuri administrative”, prevede:

„(1) Fără a aduce atingere sancțiunilor penale și competențelor de supraveghere ale autorităților competente în conformitate cu articolul 23, statele membre conferă autorităților competente, în conformitate cu dreptul intern, atribuțiile necesare pentru a [impune] sancțiuni administrative și alte măsuri administrative adecvate în ceea ce privește cel puțin următoarele încălcări:

- (a) încălcări ale articolelor 14 și 15 [...] și
- (b) necooperare în cadrul unei investigații sau al unei solicitări menționate la articolul 23 alineatul (2).

Până la 3 iulie 2016, statele membre pot decide să nu stabilească reguli privind sancțiunile administrative menționate la primul paragraf în cazul în care încălcările menționate la primul paragraf litera (a) sau (b) sunt supuse sancțiunilor penale în dreptul lor intern. Dacă decid astfel, statele membre transmit în detaliu Comisiei și [Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA)] secțiunile relevante din dreptul lor penal.

[...]

(2) Statele membre se asigură, în conformitate cu dreptul intern, că autoritățile competente au atribuțiile necesare pentru a [impune] cel puțin următoarele sancțiuni administrative și cel puțin următoarele măsuri administrative în cazul încălcărilor menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (a):

- (a) un ordin prin care se solicită persoanei responsabile de încălcare să înceteze practicile respective și să nu le mai repete;
- (b) restituirea profiturilor obținute din încălcare sau a pierderilor evitate prin aceasta, în măsura în care acestea pot fi stabilite;
- (c) o avertizare publică care indică persoana responsabilă de încălcare și natura încălcării;
- (d) retragerea sau suspendarea autorizației în cazul societăților de investiții;
- (e) o interdicție temporară de a mai deține funcții de conducere în societăți de investiții [în cazul] unei persoane care exercită responsabilități de conducere într-o societate de investiții sau [al] oricărei alte persoane fizice care se face responsabilă de încălcare;
- (f) în situația unor încălcări repetate ale articolului 14 sau 15, o interdicție permanentă de a mai deține funcții de conducere în societăți de investiții [în cazul] unei persoane care exercită responsabilități de conducere într-o societate de investiții sau [al] oricărei alte persoane fizice care se face responsabilă de încălcare;
- (g) o interdicție temporară de a tranzacționa pe cont propriu [în cazul] unei persoane care exercită responsabilități de conducere într-o societate de investiții sau [al] oricărei alte persoane fizice care se face responsabilă de încălcare;
- (h) sancțiuni pecuniare administrative maxime egale cu până la de trei ori valoarea profiturilor obținute sau a pierderilor evitate ca urmare a încălcării, în cazul în care acestea pot fi stabilite;

- (i) pentru persoanele fizice, sancțiuni pecuniare administrative maxime de cel puțin:
(i) 5.000.000 [de euro] sau, pentru statele membre în care euro nu este moneda oficială, valoarea echivalentă în moneda națională la cursul de schimb din 2 iulie 2014, pentru încălcări ale articolelor 14 și 15; [...]

[...]

Trimiterile la autoritatea competentă de la prezentul alineat nu aduc atingere capacității autorității competente de a-și îndeplini funcțiile în alte moduri menționate la articolul 23 alineatul (1).

[...]

(3) Statele membre pot prevedea ca autoritățile competente să dispună de alte competențe de sancționare, în plus față de cele menționate la alineatul (2), și să poată stabili un nivel mai ridicat al sancțiunilor decât cel stabilit la respectivul alineat.”

Dreptul italian

10 Republica Italiană a transpus Directiva 2003/6 prin intermediul articolului 9 din lege n. 62 – Disposizioni per l'adempimento di obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia alle Comunità europee. Legge comunitaria 2004 (Legea nr. 62 privind dispozițiile destinate executării obligațiilor care decurg din apartenența Italiei la Comunitățile Europene – Lege comunitară din 2004) din 18 aprilie 2005 (supliment ordinar la GURI nr. 76 din 27 aprilie 2005). Acest articol a integrat în decreto legislativo n. 58 – Testo unico delle disposizioni in materia di intermediazione finanziaria, ai sensi degli articoli 8 e 21 della legge 6 febbraio 1996, n. 52 (Decretul legislativ nr. 58 privind textul unic al dispozițiilor în materie de intermediere financiară în sensul articolelor 8 și 21 din Legea nr. 52 din 6 februarie 1996) din 24 februarie 1998 (denumit în continuare „Textul unic”), numeroase dispoziții, printre care articolul 187 bis din acest text unic, referitor la contravenția de utilizare abuzivă a informațiilor confidențiale, și articolul 187 quindicies din textul unic menționat referitor la sancțiunile aplicabile în caz de necooperare în cadrul unei investigații desfășurate de Consob.

11 Articolul 187 bis din Textul unic, intitulat „Utilizarea abuzivă a informațiilor confidențiale”, era formulat, în versiunea în vigoare la data faptelor din litigiul principal, după cum urmează:

„1. Fără a aduce atingere sancțiunilor penale aplicabile în cazul în care fapta constituie infracțiune, este pasibilă de o sancțiune administrativă pecuniară cuprinsă între 20 000 de euro și 3 000 000 de euro orice persoană care, fiind în posesia unor informații confidențiale ca urmare a calității sale de membru al organelor de administrație, de conducere sau de supraveghere ale emitentului, a participării la capitalul emitentului sau a exercitării unei activități, a unei profesii sau a unei funcții, inclusiv publice, sau a unei însărcinări:

- a) utilizează informațiile respective pentru a cumpăra, a vinde sau a efectua alte tranzacții cu instrumente financiare, direct sau indirect, în nume propriu sau în numele unui terț;
- b) divulgă informații altor persoane, în afara exercitării normale a activității, a profesiei, a funcției sau a însărcinării;
- c) recomandă altor persoane sau le determină ca, pe baza acestor informații, să efectueze una dintre tranzacțiile menționate la litera a).

2. Sancțiunea prevăzută la alineatul 1 se aplică de asemenea oricărei persoane care, fiind în posesia unor informații confidențiale ca urmare a pregătirii sau a comiterii de acte infracționale, realizează una dintre acțiunile prevăzute la alineatul 1 menționat.

3. În sensul prezentului articol, «instrumente financiare» înseamnă de asemenea instrumentele financiare menționate la articolul 1 alineatul 2, a căror valoare depinde de un instrument financiar menționat la articolul 180 alineatul 1 litera a).
4. Sancțiunea prevăzută la alineatul 1 se aplică de asemenea oricărei persoane care, fiind în posesia unor informații confidențiale și cunoscând sau fiind în măsură să cunoască, dând dovadă de diligență normală, caracterul privilegiat al acestora, săvârșește una dintre faptele descrise la alineatul menționat.
5. Sancțiunile administrative pecuniare prevăzute la alineatele 1, 2 și 4 se majorează până la de trei ori cuantumul acestora sau până la o sumă mai mare echivalentă cu de zece ori valoarea produsului sau a profitului obținut din fapta ilicită în cazul în care, având în vedere personalitatea autorului faptei ilicite sau importanța produsului sau a profitului obținut din fapta ilicită, acestea par insuficiente chiar dacă se aplică valoarea maximă.
6. În cazurile prevăzute în prezentul articol, tentativa este asimilată faptei consumate.”
- 12 În versiunea în vigoare la data faptelor din litigiul principal, articolul 187 quindecies din Textul unic, intitulat „Protecția activității de supraveghere a Consob”, prevedea:
- „1. Cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 2638 din codice civile [(Codul civil)], orice persoană care nu îndeplinește în termen solicitările formulate de Consob sau care întârzie exercitarea funcțiilor acesteia este pasibilă de o sancțiune administrativă pecuniară cuprinsă între 10 000 de euro și 200 000 de euro.”
- 13 Acest articol 187 quindecies a fost modificat prin decreto legislativo n. 129 del 2017 (Decretul legislativ nr. 129 din 2017). În versiunea în vigoare în prezent, același articol 187 quindecies, intitulat „Protecția activității de supraveghere a Banca d’Italia [(Banca Italiei)] și a Consob”, are următorul cuprins:
- „1. Cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 2638 din Codul civil, se sancționează potrivit prezentului articol orice persoană care nu îndeplinește în termen solicitările formulate de Banca Italiei și de Consob sau care nu cooperează cu aceste autorități în scopul exercitării funcțiilor lor de supraveghere corespunzătoare ori întârzie exercitarea acestora.
- 1 bis. În cazul în care fapta ilicită este săvârșită de o persoană fizică, aceasta este pasibilă de o sancțiune administrativă pecuniară cuprinsă între 10 000 de euro și 5 000 000 de euro.
- [...]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 14 Prin decizia din 2 mai 2012, Consob a aplicat DB, în temeiul articolului 187 bis din Textul unic, două sancțiuni pecuniare în cuantum de 200 000 de euro și, respectiv, de 100 000 de euro pentru o contravenție de utilizare abuzivă a informațiilor confidențiale săvârșită între 19 februarie și 26 februarie 2009 și care cuprinde două componente, și anume utilizări abuzive și divulgarea neautorizată a informațiilor privilegiate.
- 15 Aceasta i-a aplicat de asemenea o sancțiune pecuniară în cuantum de 50 000 de euro pentru contravenția prevăzută la articolul 187 quindecies din Textul unic pentru motivul că persoana interesată, după ce a solicitat amânarea în mai multe rânduri a datei audierii la care fusese citată în calitate sa de persoană informată cu privire la fapte, a refuzat să răspundă la întrebările care îi fuseseră adresate atunci când s-a prezentat la această audiere.

- 16 În plus, Consob a aplicat sancțiunea accesorie de pierdere temporară a onorabilității prevăzută la articolul 187 quater alineatul 1 din Textul unic pentru o perioadă de 18 luni și a dispus confiscarea prin echivalent a profitului sau a mijloacelor utilizate pentru a-l obține, în temeiul articolului 187 sexies din Textul unic.
- 17 DB a formulat opoziție împotriva acestor sancțiuni la Corte d'appello di Roma (Curtea de Apel din Roma, Italia), care a respins-o. Acesta a formulat recurs împotriva deciziei instanței menționate la Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație, Italia). Prin ordonanța din 16 februarie 2018, această instanță a ridicat la Corte costituzionale (Curtea Constituțională, Italia) două probleme incidente de constituționalitate, dintre care numai prima este relevantă în contextul prezentei trimeri preliminare.
- 18 Această problemă privește articolul 187 quindecies din Textul unic, în măsura în care dispoziția menționată sancționează neîndeplinirea în termen a solicitărilor formulate de Consob sau întârzierea exercitării funcțiilor de supraveghere ale acestui organism, inclusiv în ceea ce privește persoana căreia Consob, în exercitarea funcțiilor menționate, îi reproșează utilizarea abuzivă a informațiilor confidențiale.
- 19 În decizia de trimitere, Corte costituzionale (Curtea Constituțională) arată că problema constituționalității articolului 187 quindecies din Textul unic este ridicată prin referire la mai multe drepturi și principii, dintre care unele sunt izvorâte din dreptul național, și anume dreptul la apărare și principiul egalității părților în proces, prevăzute de Constituția italiană, iar altele din dreptul internațional și din dreptul Uniunii.
- 20 Pentru această instanță, dreptul de a păstra tăcerea și de a nu contribui la propria incriminare (denumit în continuare „dreptul de a păstra tăcerea”), întemeiat pe dispozițiile constituționale, ale dreptului Uniunii și ale dreptului internațional invocate, nu poate justifica refuzul persoanei în cauză de a se prezenta la audierea dispusă de Consob, nici întârzierea persoanei respective de a se prezenta la această audiere, în măsura în care este garantat dreptul său de a nu răspunde la întrebările care i-ar fi adresate în cursul acestei audieri. Or, o astfel de garanție ar fi lipsit în speță.
- 21 Potrivit instanței de trimitere, trebuie, pe de o parte, să se ia în considerare riscul ca, prin efectul obligației de cooperare cu autoritatea de supraveghere, autorul prezumat al unei contravenții care poate face obiectul unei sancțiuni cu caracter penal să poată contribui, în fapt, la formularea unei acuzații în materie penală împotriva sa. Instanța menționată subliniază în această privință că, în dreptul italian, utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate reproșate DB constituie atât o contravenție, cât și o infracțiune și că procedurile aferente pot fi inițiate și continuate în paralel, în măsura compatibilă cu principiul *ne bis in idem* consacrat la articolul 50 din cartă (Hotărârea din 20 martie 2018, *Garlsson Real Estate și alții*, C-537/16, EU:C:2018:193, punctele 42-63).
- 22 Pe de altă parte, instanța de trimitere amintește că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de a păstra tăcerea, care decurge din articolul 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), este încălcat atunci când persoane sunt sancționate de dreptul național, deoarece nu au răspuns la întrebările autorităților administrative în cadrul procedurilor de constatare a încălcărilor administrative pasibile de sancțiuni cu caracter penal (Curtea EDO, 3 mai 2001, *J. B. împotriva Elveției*, CE:ECHR:2001:0503JUD003182796, § 63-71, 4 octombrie 2005, *Shannon împotriva Regatului Unit*, CE:ECHR:2005:1004JUD000656303, § 38-41, și 5 aprilie 2012, *Chambaz împotriva Elveției*, CE:ECHR:2012:0405JUD001166304, § 50-58).
- 23 Potrivit instanței de trimitere, din moment ce articolul 187 quindecies din Textul unic a fost introdus în ordinea juridică italiană în executarea unei obligații specifice impuse de articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6 și constituie în prezent punerea în aplicare a articolului 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014, o eventuală declarație de neconstituționalitate a respectivului articol 187 quindecies ar risca să intre în conflict cu dreptul Uniunii dacă aceste dispoziții ale dreptului derivat al

Uniunii ar trebui înțelese în sensul că impun statelor membre să sancționeze tăcerea păstrată de persoana suspectată pentru utilizarea abuzivă a informațiilor confidențiale, în cadrul unei audieri organizate de autoritatea competentă. Ar fi însă permis să existe îndoieli cu privire la compatibilitatea acestor dispoziții, astfel înțelese, cu articolele 47 și 48 din cartă, care par să recunoască și dreptul de a păstra tăcerea în aceleași limite precum cele care rezultă din articolul 6 din CEDO și din Constituția italiană.

- 24 Instanța de trimitere mai arată că jurisprudența Curții potrivit căreia persoana vizată de o investigație în cadrul unei proceduri de constatare a încălcării normelor Uniunii în materie de concurență este obligată să răspundă la întrebări pur factive echivalează totuși cu limitarea semnificativă a întinderii dreptului persoanei interesate de a nu contribui prin declarațiile sale, nici chiar indirect, la propria incriminare.
- 25 Or, această jurisprudență, care s-ar fi format în ceea ce privește persoane juridice, iar nu persoane fizice, și în mare măsură înainte de adoptarea cartei, ar părea dificil de conciliat cu caracterul penal pe care Curtea l-a recunoscut, în Hotărârea din 20 martie 2018, Di Puma și Zecca (C-596/16 și C-597/16, EU:C:2018:192), sancțiunilor administrative prevăzute în ordinea juridică italiană în materia utilizării abuzive a informațiilor confidențiale.
- 26 Întrucât problema dacă articolele 47 și 48 din cartă impun, având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind articolul 6 din CEDO, respectarea dreptului de a păstra tăcerea în cadrul procedurilor administrative susceptibile să conducă la aplicarea unor sancțiuni cu caracter penal nu a fost încă abordată de Curte sau de legiuitorul Uniunii, instanța de trimitere consideră necesar, înainte de a se pronunța cu privire la problema constituționalității cu care este sesizată, să se adreseze Curții pentru ca aceasta să procedeze la interpretarea și, dacă este cazul, la aprecierea validității, în lumina articolelor 47 și 48 din cartă, a articolului 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6, precum și a articolului 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014.
- 27 În aceste condiții, Corte costituzionale (Curtea Constituțională) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6, astfel cum se aplică *ratione temporis*, și articolul 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014 trebuie interpretate în sensul că permit statelor membre să nu sancționeze persoanele care refuză să răspundă la întrebări ale autorității competente din care poate reieși răspunderea lor pentru o faptă ilicită pentru care se prevăd sancțiuni administrative cu caracter «punitiv»?
- 2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6, astfel cum se aplică *ratione temporis*, și articolul 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014 sunt compatibile cu articolele 47 și 48 din [cartă], inclusiv în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la articolul 6 din CEDO și a tradițiilor constituționale comune statelor membre, în măsura în care impun sancționarea și a persoanelor care refuză să răspundă la întrebări ale autorității competente din care poate reieși răspunderea lor pentru o faptă ilicită pentru care se prevăd sancțiuni administrative cu caracter «punitiv»?”

Cu privire la admisibilitatea întrebărilor preliminare

- 28 În observațiile sale scrise, Consiliul Uniunii Europene ridică problema pertinentei, în vederea pronunțării unei decizii în litigiul principal, a Regulamentului nr. 596/2014 care, având în vedere data intrării sale în vigoare, nu este aplicabil faptelor din litigiul principal.

- 29 Conform unei jurisprudențe constante a Curții, întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub răspunderea sa și a cărui exactitate Curtea nu are competența să o verifice beneficiază de o prezumție de relevanță. Refuzul Curții de a se pronunța asupra unei cereri formulate de o instanță națională este posibil numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii sau examinarea validității acestuia nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util întrebărilor care i-au fost adresate, precum și pentru a înțelege motivele pentru care instanța națională consideră că are nevoie de răspunsurile la aceste întrebări pentru a soluționa litigiul care se află pe rolul său (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 noiembrie 2009, Filipiak, C-314/08, EU:C:2009:719, punctele 40-42, și Hotărârea din 12 decembrie 2019, Slovenské elektrárne, C-376/18, EU:C:2019:1068, punctul 24).
- 30 În speță, Corte costituzionale (Curtea Constituțională) consideră că trebuie să se pronunțe cu privire la constituționalitatea articolului 187 quindecies din Textul unic nu numai în versiunea sa în vigoare la data faptelor din litigiul principal, care transpunea articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6, ci și în versiunea sa în vigoare în prezent, care pune în aplicare articolul 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014. Ea menționează, în această privință, coerența și raportul de continuitate care există între dispozițiile Directivei 2003/6 și cele ale Regulamentului nr. 596/2014, care justifică o examinare de ansamblu a dispozițiilor similare reprezentate de articolul 14 alineatul (3) din această directivă și de articolul 30 alineatul (1) litera (b) din acest regulament.
- 31 Pe de altă parte, astfel cum reiese din dosarul prezentat Curții, o declarație de neconstituționalitate a articolului 187 quindecies din Textul unic ar avea incidență și asupra versiunii în vigoare în prezent a acestui articol, care pune în aplicare articolul 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014.
- 32 În contextul menționat, nu rezultă în mod evident că interpretarea solicitată a acestei dispoziții nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal.
- 33 În consecință, întrebările astfel cum sunt adresate trebuie să fie declarate admisibile.

Cu privire la întrebările preliminare

- 34 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6 și articolul 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014, citite în lumina articolelor 47 și 48 din cartă, trebuie interpretate în sensul că permit statelor membre să nu sancționeze o persoană fizică care, în cadrul unei investigații desfășurate în privința sa de autoritatea competentă în temeiul acestei directive sau al acestui regulament, refuză să îi furnizeze acesteia răspunsuri din care poate reieși răspunderea sa pentru o faptă ilicită pasibilă de sancțiuni administrative care prezintă un caracter penal.
- 35 În această privință, trebuie amintit, cu titlu introductiv, că, potrivit articolului 51 alineatul (1) din cartă, dispozițiile acesteia se adresează instituțiilor Uniunii Europene, precum și statelor membre în cazul în care acestea pun în aplicare dreptul Uniunii.
- 36 Pe de altă parte, deși întrebările adresate vizează articolele 47 și 48 din cartă, care consacră, printre altele, dreptul la un proces echitabil și prezumția de nevinovăție, cererea de decizie preliminară se referă de asemenea la drepturile garantate la articolul 6 din CEDO. Or, deși aceasta din urmă nu constituie, atât timp cât Uniunea nu a aderat la ea, un instrument juridic integrat formal în ordinea juridică a Uniunii, trebuie amintit totuși că, astfel cum confirmă articolul 6 alineatul (3) TUE, drepturile fundamentale recunoscute de CEDO fac parte din dreptul Uniunii ca principii generale. Pe de altă parte, articolul 52 alineatul (3) din cartă, care prevede că drepturile conținute în aceasta, corespunzătoare drepturilor garantate de CEDO, au același înțeles și aceeași întindere ca cele pe care

le conferă convenția amintită, este destinat să asigure coerența necesară între drepturile respective, fără a aduce atingere autonomiei dreptului Uniunii și a Curții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 martie 2018, *Garlsson Real Estate și alții*, C-537/16, EU:C:2018:193, punctele 24 și 25).

- 37 Potrivit Explicațiilor cu privire la Carta drepturilor fundamentale (JO 2007, C 303, p. 17), articolul 47 al doilea paragraf din cartă corespunde articolului 6 paragraful 1 din CEDO, iar articolul 48 din cartă este „același” cu articolul 6 paragrafele 2 și 3 din CEDO. În interpretarea pe care o dă cu privire la drepturile garantate de articolul 47 al doilea paragraf și articolul 48 din cartă, Curtea trebuie, așadar, să țină seama de drepturile corespunzătoare garantate de articolul 6 din CEDO, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, ca prag de protecție minimă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 mai 2019, *Comisia/Ungaria (Drepturi de uzufruct asupra terenurilor agricole)*, C-235/17, EU:C:2019:432, punctul 72, Hotărârea din 6 octombrie 2020, *La Quadrature du Net și alții*, C-511/18, C-512/18 și C-520/18, EU:C:2020:791, punctul 124, precum și Hotărârea din 17 decembrie 2020, *Centraal Israëlitisch Consistorie van België și alții*, C-336/19, EU:C:2020:1031, punctul 56].
- 38 În această privință, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că, deși articolul 6 din CEDO nu menționează expres dreptul de a păstra tăcerea, acesta constituie o normă internațională general recunoscută, care se află în centrul noțiunii de proces echitabil. Prin punerea inculpatului la adăpost de o coerciție abuzivă din partea autorităților, acest drept contribuie la evitarea unor erori judiciare și la garantarea rezultatului urmărit de articolul 6 menționat (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 8 februarie 1996, *John Murray împotriva Regatului Unit*, CE:ECHR:1996:0208JUD001873191, § 45).
- 39 Întrucât protecția dreptului de a păstra tăcerea urmărește să se asigure că, într-o cauză penală, acuzarea își întemeiază argumentația fără a recurge la elemente de probă obținute prin constrângere sau prin presiune, cu încălcarea voinței persoanei acuzate (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 17 decembrie 1996, *Saunders împotriva Regatului Unit*, CE:ECHR:1996:1217JUD001918791, § 68), acest drept este încălcat, printre altele, în situația unui suspect care, amenințat că va suporta sancțiuni dacă nu depune mărturie, fie depune mărturie, fie este pedepsit pentru că a refuzat să facă acest lucru (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 13 septembrie 2016, *Ibrahim și alții împotriva Regatului Unit*, CE:ECHR:2016:0913JUD005054108, § 267).
- 40 Dreptul de a păstra tăcerea nu se poate limita în mod rezonabil la mărturisirile faptelor sau la observațiile care pun în discuție în mod direct persoana interogată, ci acoperă și informații cu privire la chestiuni de fapt care pot fi utilizate ulterior în susținerea acuzației și pot avea astfel un impact asupra condamnării sau a sancțiunii aplicate acestei persoane (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 17 decembrie 1996, *Saunders împotriva Regatului Unit*, CE:ECHR:1996:1217JUD001918791, § 71, și 19 martie 2015, *Corbet și alții împotriva Franței*, CE:ECHR:2015:0319JUD000749411, § 34).
- 41 În aceste condiții, dreptul de a păstra tăcerea nu poate justifica orice necooperare cu autoritățile competente, precum un refuz de a se prezenta la o audiere prevăzută de acestea sau manevre dilatorii prin care se urmărește amânarea desfășurării sale.
- 42 În ceea ce privește stabilirea condițiilor în care dreptul menționat trebuie respectat și în cadrul procedurilor de constatare a contravențiilor, trebuie subliniat că același drept are vocația de a se aplica în contextul procedurilor care pot conduce la aplicarea de sancțiuni administrative care prezintă un caracter penal. Trei criterii sunt relevante pentru aprecierea caracterului menționat. Primul este calificarea juridică a faptei ilicite în dreptul intern, al doilea privește natura însăși a faptei ilicite, iar al treilea se referă la gradul de severitate a sancțiunii pe care persoana în cauză riscă să o suporte (a se vedea Hotărârea din 20 martie 2018, *Garlsson Real Estate și alții*, C-537/16, EU:C:2018:193, punctul 28).

- 43 Deși revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia, în lumina acestor criterii, dacă sancțiunile administrative în discuție în litigiul principal prezintă o natură penală, această instanță amintește totuși în mod întemeiat că, potrivit jurisprudenței Curții, anumite sancțiuni administrative aplicate de Consob par să urmărească o finalitate represivă și să prezinte un grad ridicat de severitate, așa încât pot avea o natură penală (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 martie 2018, Di Puma și Zecca, C-596/16 și C-597/16, EU:C:2018:192, punctul 38, precum și Hotărârea din 20 martie 2018, Garlsson Real Estate și alții, C-537/16, EU:C:2018:193, punctele 34 și 35). În ceea ce privește Curtea Europeană a Drepturilor Omului, aceasta a ajuns în esență la aceeași concluzie (Curtea EDO, 4 martie 2014, Grande Stevens și alții împotriva Italiei, CE:ECHR:2014:0304JUD001864010, § 101).
- 44 În plus, chiar presupunând că, în speță, sancțiunile aplicate DB de autoritatea de supraveghere în discuție în litigiul principal nu trebuiau să prezinte caracter penal, necesitatea de a respecta dreptul de a păstra tăcerea în cadrul unei proceduri de investigație desfășurate de aceasta ar putea rezulta și din împrejurarea, evidențiată de instanța de trimitere, că, în conformitate cu legislația națională, elementele de probă obținute în cadrul acestei proceduri pot fi utilizate, în cadrul unei proceduri penale desfășurate împotriva aceleiași persoane, pentru a stabili săvârșirea unei infracțiuni.
- 45 Având în vedere considerațiile care figurează la punctele 35-44 din prezenta hotărâre, este necesar să se considere că, printre garanțiile care decurg din articolul 47 al doilea paragraf și din articolul 48 din cartă și a căror respectare se impune atât instituțiilor Uniunii, cât și statelor membre atunci când acestea pun în aplicare dreptul Uniunii, figurează în special dreptul de a păstra tăcerea al unei persoane fizice „acuzate” în sensul celei de a doua dintre aceste dispoziții. Acest drept se opune, printre altele, ca o astfel de persoană să fie sancționată pentru refuzul său de a furniza autorității competente în temeiul Directivei 2003/6 sau al Regulamentului nr. 596/2014 răspunsuri din care ar putea reieși răspunderea sa pentru o faptă ilicită pasibilă de sancțiuni administrative cu caracter penal sau răspunderea sa penală.
- 46 Această analiză nu este repusă în discuție de jurisprudența Curții referitoare la normele Uniunii în materie de concurență, din care reiese în esență că, în cadrul unei proceduri având ca obiect stabilirea unei încălcări a acestor norme, întreprinderea în cauză poate fi obligată să furnizeze toate informațiile necesare privind fapte pe care aceasta le poate cunoaște și să comunice, dacă este cazul, documentele aferente care se află în posesia sa, chiar dacă ele pot fi utilizate pentru a stabili, în special în privința sa, existența unui comportament anticoncurențial (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 octombrie 1989, Orkem/Comisia, 374/87, EU:C:1989:387, punctul 34, Hotărârea din 29 iunie 2006, Comisia/SGL Carbon, C-301/04 P, EU:C:2006:432, punctul 41, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, Dalmine/Comisia, C-407/04 P, EU:C:2007:53, punctul 34).
- 47 Astfel, pe de o parte, Curtea a statuat de asemenea, în acest context, că întreprinderii menționate nu i se poate impune obligația de a da răspunsuri prin care ar fi determinată să admită existența unei asemenea încălcări (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 octombrie 1989, Orkem/Comisia, 374/87, EU:C:1989:387, punctul 35, și Hotărârea din 29 iunie 2006, Comisia/SGL Carbon, C-301/04 P, EU:C:2006:432, punctul 42).
- 48 Pe de altă parte, astfel cum arată însăși instanța de trimitere, jurisprudența amintită la cele două puncte anterioare din prezenta hotărâre privește proceduri susceptibile să conducă la aplicarea de sancțiuni întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi. Aceasta nu se poate aplica prin analogie atunci când este vorba despre a stabili întinderea dreptului de a păstra tăcerea al persoanelor fizice care, precum DB, fac obiectul unei proceduri pentru săvârșirea contravenției de utilizare abuzivă a informațiilor confidențiale.
- 49 Având în vedere îndoielile exprimate de instanța de trimitere cu privire la validitatea, în raport cu dreptul de a păstra tăcerea consacrat la articolul 47 al doilea paragraf și la articolul 48 din cartă, a articolului 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6 și a articolului 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014, trebuie să se verifice și dacă aceste dispoziții ale dreptului derivat al

Uniunii se pretează la o interpretare conformă cu dreptul de a păstra tăcerea menționat, în măsura în care acestea nu impun sancționarea unei persoane fizice pentru refuzul său de a furniza autorității competente, în temeiul directivei menționate sau al regulamentului menționat, răspunsuri din care ar putea reieși răspunderea sa pentru o faptă ilicită pasibilă de sancțiuni administrative cu caracter penal sau răspunderea sa penală.

- 50 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unui principiu general de interpretare, un text de drept derivat al Uniunii trebuie interpretat, în măsura posibilului, așa încât să nu se repună în discuție validitatea acestuia și în conformitate cu dreptul primar în ansamblul său și în special cu prevederile cartei. Astfel, atunci când un astfel de text poate primi mai multe interpretări, trebuie să prevaleze cea care determină conformitatea dispoziției cu dreptul primar, mai degrabă decât cea care conduce la constatarea incompatibilității sale cu acesta [Hotărârea din 14 mai 2019, M și alții (Revocarea statutului de refugiat), C-391/16, C-77/17 și C-78/17, EU:C:2019:403, punctul 77]. Atât considerentul (44) al Directivei 2003/6, cât și considerentul (77) al Regulamentului nr. 596/2014 subliniază de altfel că aceste două acte respectă drepturile fundamentale și principiile consacrate de cartă.
- 51 În ceea ce privește, mai întâi, articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6, acesta prevede că statele membre stabilesc sancțiunile aplicabile în caz de necooperare în cadrul unei investigații care intră sub incidența articolului 12 din directiva menționată. Acesta din urmă precizează că, în cadrul menționat, autoritatea competentă trebuie să poată cere informații oricăror persoane și, dacă este necesar, să citeze și să audieze o persoană.
- 52 Deși termenii acestor două dispoziții nu exclud, în mod expres, ca obligația statelor membre de a stabili sancțiunile aplicabile într-un astfel de caz să se aplice și în ipoteza refuzului unei persoane astfel audiate de a furniza autorității menționate răspunsuri din care poate reieși răspunderea sa pentru o faptă ilicită pasibilă de sancțiuni administrative care prezintă un caracter penal sau răspunderea sa penală, nimic din formularea articolului 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6 nu se opune unei interpretări a acestei dispoziții potrivit căreia obligația menționată nu se aplică într-o asemenea ipoteză.
- 53 În ceea ce privește, în continuare, articolul 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014, această dispoziție impune stabilirea unor sancțiuni administrative pentru necooperare în cadrul unei investigații sau al unei solicitări menționate la articolul 23 alineatul (2) din respectivul regulament, a cărui literă (b) precizează că aceasta cuprinde audierea oricărei astfel de persoane în vederea obținerii de informații.
- 54 Cu toate acestea, trebuie să se observe că, deși articolul 30 alineatul (1) din Regulamentul nr. 596/2014 impune statelor membre să confere autorităților competente atribuțiile necesare pentru a impune sancțiuni și alte măsuri adecvate, în special în ipotezele prevăzute la litera (b) a dispoziției menționate, acesta nu impune statelor membre respective obligația de a prevedea aplicarea unor astfel de sancțiuni sau măsuri persoanelor fizice care, în cadrul unei investigații privind o faptă ilicită pasibilă de sancțiuni administrative care prezintă un caracter penal, refuză să furnizeze autorității competente răspunsuri din care ar putea reieși răspunderea lor pentru o astfel de faptă sau răspunderea lor penală.
- 55 Rezultă că atât articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6, cât și articolul 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014 se pretează unei interpretări conforme cu articolele 47 și 48 din cartă, potrivit căreia ele nu impun ca o persoană fizică să fie sancționată pentru refuzul său de a furniza autorității competente răspunsuri din care ar putea reieși răspunderea sa pentru o faptă ilicită pasibilă de sancțiuni administrative care prezintă un caracter penal sau răspunderea sa penală.
- 56 Validitatea acestor dispoziții ale dreptului derivat al Uniunii, interpretate astfel, nu poate fi afectată, în raport cu articolele 47 și 48 din cartă, pentru motivul că nu exclud în mod explicit aplicarea unei sancțiuni pentru un asemenea refuz.

- 57 În sfârșit, este necesar să se amintească în acest context că statele membre trebuie să utilizeze puterea de apreciere pe care un text de drept derivat al Uniunii le-o conferă într-un mod conform cu drepturile fundamentale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 martie 2019, E., C-635/17, EU:C:2019:192, punctele 53 și 54). În cadrul punerii în aplicare a obligațiilor care rezultă din Directiva 2003/6 sau din Regulamentul nr. 596/2014, acestora le revine, așadar, sarcina de a asigura, astfel cum s-a subliniat la punctul 45 din prezenta hotărâre, că, în conformitate cu dreptul de a păstra tăcerea garantat de articolele 47 și 48 din cartă, autoritatea competentă nu poate sancționa o persoană fizică pentru refuzul său de a furniza acestei autorități răspunsuri din care ar putea reieși răspunderea sa pentru o faptă ilicită pasibilă de sancțiuni administrative care prezintă un caracter penal sau răspunderea sa penală.
- 58 Având în vedere tot ceea ce precedă, este necesar să se răspundă la întrebările adresate că articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6 și articolul 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 596/2014, citite în lumina articolelor 47 și 48 din cartă, trebuie interpretate în sensul că permit statelor membre să nu sancționeze o persoană fizică care, în cadrul unei investigații desfășurate în privința sa de autoritatea competentă în temeiul directivei menționate sau al regulamentului menționat, refuză să îi furnizeze acesteia răspunsuri din care poate reieși răspunderea sa pentru o faptă ilicită pasibilă de sancțiuni administrative care prezintă un caracter penal sau răspunderea sa penală.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 59 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

Articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind utilizările abuzive ale informațiilor confidențiale și manipulările pieței (abuzul de piață) și articolul 30 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6 și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei, citite în lumina articolelor 47 și 48 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie interpretate în sensul că permit statelor membre să nu sancționeze o persoană fizică care, în cadrul unei investigații desfășurate în privința sa de autoritatea competentă în temeiul directivei menționate sau al regulamentului menționat, refuză să îi furnizeze acesteia răspunsuri din care poate reieși răspunderea sa pentru o faptă ilicită pasibilă de sancțiuni administrative care prezintă un caracter penal sau răspunderea sa penală.

Semnături